

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " —
četrt " " 6 " 50 " —
mesec " " 2 " 20 "

V upravnstvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " —
četrt " " 5 " — " —
mesec " " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 63.

V Ljubljani, v soboto 17. marca 1900.

Letnik XXVIII.

Državni zbor.

Dunaj, 16. sušca.

Papeževa zahvala.

G. Povše je kot načelnik »Slov. kršč.-narodne zveze« danes (16. marca) na čestitko sv. očeta povodom njegove 90letnice dobil naslednji brzojavni odgovor iz Rima:

Libentissime beatissimus pater habuit vota gratulationesque tuas, idcirco tibi et optimis viris in comitiis imperialibus Viennae delegatis apostolicam benedictionem peramanter gratoque animo impertit.

Card. Rampolla.

Dekorativni parlament.

Tako je svoj čas knez Bismarck imenoval parlament, katerega člani iščejo le vnanjega učinka. Ako kateri, gotovo avstrijski parlament zasluži to grajo. Kaj je obstrukcija družice, nego agitacijsko sredstvo, mamilo za volilske kroge! Zadnja leta je parlament obravnaval skoraj samo o poslovnem redu, stranka je stranki metala polena pod noge in vlada za vlado je barantala za državne potrebe. Namesto da bi vlada sekiro nastavila na korenino, iskala je pogojev življenja v borbi nasprotnih si strank. Sedanja vlada kaže sicer mnogo dobre volje, toda v zadregi je z deželnimi zbori in mora preložiti državni zbor ravno v trenutku, ko je pokazal nekaj delavne sile. Vlada sama je predložila celo vrsto važnih predlog in obljubila v kratkem času novih, toda jutri se poslanci razidejo na vse štiri vetrove.

Posebno levičarji kažejo veliko trudoljubivost. Vsak dan pozivljajo načelnike raznih odsekov, naj sklicujejo seje in zbornice pripravljajo dela. In res so razni odseki zadnje dni resno se lotili dela, le proračunski in železniški odsek nista imela nobene seje. Prvemu je načelnik dr. Začek, drugemu Kaftan. Oba načelnika pa sta vezana na sklep mladočehskih poslancev, da se protivijo vsaki vladni predlogi, dokler se jim ne izpolni zahteva glede češkega notranjega jezika. »Slov. kršč.-narodna zveza« je po svojem načelniku, g. Povšet u, opetovano

prosila češki klub, naj opusti obstrukcijo vsaj proti investicijski predlogi, ki je za Slovence in Čeha zaradi druge železnice do Trsta velikega pomena. Toda Čehi ne odjenjajo. Upanje pa je, da vlada do maja ugodi Čehom in da državni zbor v bodočetu zasedanju tem hitreje reši razna važna vprašanja.

Danes je dr. Hofmann v imenu nemške ljudske stranke uganjal dekorativno politiko. Očital je vladi, zakaj že jutri prelaga zborovanje, ko se je državni zbor komaj začel zavedati svoje dolžnosti nasproti volivcem. To je isti graški profesor, ki je bil mej režišerji nemških glumcev ob dveletni obstrukciji. Levičarjem se tudi to zdi sumljivo, da vlada že sedaj hoče imeti nove delegate. Boje se namreč, da bi vlada brez državnega zbora vladala zopet s § 14. Ministerski predsednik je takoj odgovoril, da tega ne misli, ampak hoče čimprej sestaviti državni proračun. Državni zbor se gotovo snide po deželnih zbiorih meseca maja in bode imel precej časa za nujne stvari. Ako torej vlada hoče, da se zopet ne ustavi parlamentarno delo, naredi naj vsaj premirje mej Čehi in Nemci. Kakor se govori, hoče vlada že v maju parlamentu predložiti načrt jezikovnega zakona. Delnice so zopet malo poskočile v svoji ceni.

Današnja seja

se je pričela zopet z velikim škandalom, ki so ga povzročili Schönerer in tovariši. Poslanec Iro je namreč v eni zadnjih sej predložil interpelacijo, v kateri je dobesedno navajal razne zaplenjene članke iz svojega in Wolfvega lista. Po tem ovinku je namreč mogoče spraviti v javnost razne škandalozne stvari. Toda predsednik dr. pl. Fuchs ni dopustil, da se prečita dotična interpelacija. Zato je že včeraj razsajal Iro ter vprašal predsednika Pradeja, ali hoče porabiti svoj vpliv pri predsedniku. Prade je seveda obljubil. Ker pa danes dr. pl. Fuchs ničesa ne omeni in hoče preiti na dnevni red, začno Schönererjevci besneti in divjati, kakor pijanci. Iro psuje predsednika na nečuvnen na-

čin. Okoli pol ure je trajal krik. Toda predsednik se ni dal strahovati. Nato je zbornica po kratki debati, katere sta se udeležila posl. dr. Menger in poročevalec dr. Rosenstock, sprejela nagodbo s Španijo glede varstva iznajdeb, tvrdk in uzorcev.

Imunitetni odsek je predložil poročilo, da naj zbornica dovoli kazensko postopanje proti poslancu Zimru (poročevalec Axmann), proti Schönererju (por. Vencajz) pa odkloni.

Zbornica nato brez ugovora dovoli, da sme mesto Krakov za vodovod najeti 3.600.000 kron posojila proti poroštvo dežele.

Delavska statistika.

Za gospodarsko in socijalno zakonodajstvo in upravo je delavska statistika jako potrebna. Taki podatki nam kažejo razmere v industriji, obrtu, rudnikih, trgovini, prometu in poljedelstvu. V ta namen je vlada že ustanovila v trgovinskem ministerstvu poseben odsek, ki nabira, urejuje in objavlja delavsko statistiko. Ker pa je vlada ustanovila ta urad le z naredbo, treba je bilo, da se dotični statut spopolni s posebnim zakonom. Vlada je bila že trikrat predložila dotični načrt zakona, ki pa je obležal v odseku brez rešitve. Soc. politični odsek pa je posegel po vladni predlogi iz l. 1898 in jo le neznatno izpremenil. Danes je zbornica po kratki debati sprejela načrt zakona, ki obsega 14 paragrafov. Statistiško gradivo bode nabiral poseben urad, kateremu morajo vsa podjetja pošiljati zahtevane podatke, oziroma dajati na razpolago svoje delavske zaznamke, delavske rede, razne knjige itd. Pri tem delu morajo statistični urad podpirati občinski uradi, trgovske in obrtniške zbornice, obrtniške zadruge, obrtniška sodišča, zadruga razsodišča, delavske zavarovalnice proti nezgodam, sploh vsa društva podjetnikov in delavcev. Statistiški urad bode vsako leto državnemu zboru predlagal svoje poročilo o delavskih razmerah. Kdor bi zapiral organom tega urada svoje prostore ali oviral uradno poslovanje, zapade kazni 14-

dnevnega zapora ali denarni globi od 10 do 200 kron.

Prememba obrtnega reda.

Mali trgovci in obrtniki se vedno pritožujejo, da jim krošnjari in potujoči agentje delajo mnogo škode, ker od hiše do hiše prodajajo razne predmete in tako obrtnikom ter malim trgovcem delajo konkurenco. Zato so mnoge trgovske in obrtniške zbornice prosile, da se predručita, oziroma zboljšata dotična §§ 59 in 60 obrtnega reda. Obrtni odsek je izdelal dotično premembo in jo predložil zbornici, ki je danes pričela debato o predmetu. Govorila sta doslej soc. demokrat Kiesewetter in dr. Schücker.

Ob 1/4. uri je predsednik pretrgal debato. Incom seje so zopet razsajali Schönerer, Iro in Hof nad predsednikom, ker ni hotel v stenografskem zapisniku objaviti Irotove interpelacije.

Ob 6. uri je druga seja, v kateri se bode vršila volitev avstrijske delegacije. Delegatom za Kranjsko bode izvoljen Vencajz, njegovim namestnikom dr. Krek.

Interpelacija

Poslanec Einspieler in tovariši so danes predložili interpelacijo na ministerskega predsednika in pravosodnega ministra zaradi postopanja političnega in sodnega oblastva v Velikovecu proti gospodarski zadruzi v Sinčivasi in zaradi zaplenbe »Mira« v Celovcu.

»Mira« je dne 15. t. m. objavil članek »Rotšedl na delu« in bil zaradi tega zaplenjen. Članek navaja dokaze, da oblastva niso naklonjena zadruzi, kar se gotovo ne strinja z intencijami sedanje osrednje vlade. Zato vprašajo interpellantje, ali hoče vlada preprečiti razne sitnosti, ki jih oblastva napravljajo zadruzi, in dopustiti malo več duška javnemu mnenju, kakor se to dogaja slovenskemu listu v Celovcu.

Dva nezadovoljneža.

Iz Zagreba, 10. marca.

Od onega časa, ko ste sklenili neodvisna stranka in stranka prava med seboj

LISTEK.

Reformatio in capite et membris.

Naši liberalni prijatelji imajo nebroj skrbij radi katoliške cerkve. Razun eksistence katoliške cerkve jim ni všeč njena hirarhija, pa jim tudi ne ugajajo njeni nauki. Vse to treba deloma odpraviti, deloma popraviti. Odpraviti seveda eksistenco, drugo bo potem popravljen seveda. Čemu pa pozitivna vera? Čemu pa spoved, post, maša? Duševnim vajakom, in to so brez vsakega dvoma liberalci, je vse to nepotrebno, da celo sitno in nadležno. In tisti, ki jim razlagajo, da je vse to resnično in potrebno, so jim neprijetni, ker delajo senčnov njihovo solnčno življenje, mračijo jim jasne dneve žitja in zatorej jih imenujejo mračnjake.

Izgubiti se morajo iz javnosti ti mračnjaki. Ker pa je amicus liberalis dober kristijan, toraj skrbi v prvi vrsti za cerkve in pravi: »Duhoven deluj samo v cerkvi, izven cerkve ni mesta zanj!« Ker pa liberalna gospoda cerkve rada občuduje od zunaj, bi teh mračnjakov nikoli ne videla in ne slišala, senca bi izginila iz solnčnega nje življenja. To je torej poglobitvena točka, kjer treba zastaviti reformatorjem vse sile.

Ampak to še ni vse. Reformatorične misli in nakane naših liberalcev sežajo še veliko dalje. Kako mislijo ti gospodje o papeštvu, to je itak znano. V četrtek pa piše »Slov. Narod« glede škofov sledeče: »Razumljiva stvar je tudi, da bi moral pasti dose-danji škofovski despotizem in stopiti bi morala na njegovo mesto razumnejša, poštenejša cerkvena oblast.« »Slov. Narod« še sam ne ve, kako je s temi besedami, ki naj bi v živo zadele škofovsko avtoriteto, nehoti škofovsko oblast pohvalil. Ako naj stopi na mesto nje »razumnejša in poštenejša oblast«, potem sledi iz teh besed, iz tega komparativa z logično silo, da je škofovska oblast razumna in poštena. Čemu se pa potem »Narod« zaletava tolikokrat vanjo, čemu v istej sapi zahteva, da mora »pasti«? Kedor se proti razumnim in poštenim oblastim bori, ali dela modro? Previdno izražanje je torej v tem slučaju »Slov. Narod« pripravilo v precej. Tudi nam »Narod« oziroma njegov člankar ne pove, kaj naj stopi na mesto razumne in poštene škofovske oblasti? Mar oblast liberalnih prvakov? Čudno, »Narod«, kolikor se spominjamo, še nikoli ni imenoval oblasti svojih prvakov razumne in poštene. Poleg tega bi v vrstah liberalnih gospodov nastal hud boj za to oblast; kedo naj jo

izmed njih dobi v roke? Mi si ne upamo ob obilici vrednih in poklicanih presoditi in razrešiti tega važnega vprašanja. Morda razrešijo to težkočo z lahkoto gg. liberalci.

Kedar bodejo tako reformovali škofovsko oblast, spravili se bodejo nad sv. mašo. Isti »Slov. Narod« od četrtega piše: »Kar se tiče sv. maše, ... naj bi se darovala redkeje«. Res, priznavamo, težava je za vsacega pristnega liberalca, prisostvovati vsak dan sv. maši, kar delajo ti gospodje s tako vnamo. Torej iz usmiljenja do teh trpinov že treba, da se daruje sv. maša k večjem po enkrat samkrat na leto. Reformovati bo seveda potem treba tudi dotično cerkveno zapoved, pa nič ložjega kot to, pri splošnem, vseobčem reformovanju se z lahkoto pristrže tudi ta ali ona cerkvena zapoved.

Videli smo torej reformatorske naklepe naših liberalcev. Ti naklepi so jako resni in posebno duhoviti, ta in oni pa se jim bo le vsedel na limanice, odkoder ga bojo rahlo vzeli, osnažili mu perje in vtaknili ga v liberalno kletko, kjer bo kot pristen liberalen »gimpelj« do konca dni cvrčal enolično pesem o pogubnosti klerikalizma.

Samo eno stran reformatorskega delovanja naših liberalcev bi še radi osvetlili. Prav premišljeno ti ljudje izpodkopavajo temelje zakonu. Razni slovenski listi so že oce-

njevali ali ožigosali nazore, ki jih je n. pr. glede zakona širiti jela »Slovenka«. Zakonu vzeti zakramentalni značaj, napraviti ga samo za navadno pravno pogodbo, kar se potem s časom lahko odpravi in tako pripelje človeštvo od stopinje do stopinje do »naravnega stanja«. To je načrt liberalcev ne samo pri nas, marveč povsodi. Toda za duhovne se pa zahteva zakon, tu je zakon nakrat liberalcem svet. Tako piše tudi »Narod« v preteklem tednu z nekim plamtečim navdušenjem o vzvišenosti zakona duhovnov. »Man fühlt die Absicht ...«

V šoli življenja.

Sličica iz modernega življenja. Spisal Rastislav.

(Konec.)

To nesrečno dekle je bilo še pred dvema mesecema povsem zdravo, do lanske velike noči tudi srečno in zadovoljno. Živelo je skromno, a brez skrbi in težav s svojo materjo vdovo, »halb Gott, halb Kinderspiele im Herzen«, kakor pravi Mephisto. O veliki noči pa ji je ukrad srčni mir bogatega soseda sin, ki je prišel od vojakov za praznike domov. Brezsrčnemu premetencu pač ni bilo težko premamiti mladega dekleta. Mati ji je resno prepovedala, naj se ne peča prav nič s sladkoustnim zapeljivcem, ako noče biti ne-

koalicijo, širijo se po mažaronskih in njim sličnih časopisih vesti, da takšne koalicije nima obstanka in da mora čimprej razpasti. Vkljub tem glasom, v katerih se izraža le vroča želja po razpadu koalicije vseh sovražnikov hrvatstva, se je vzdržala koalicija do dandanes jaka in čvrsta, ter je v zadnjem saborskem zasedanju pokazala in dokazala, da ima v sebi toliko životne moči, kolikor je niso v stanu razviti vsi njeni protivniki. Mažaroni in njihovi privrženci ne prenehajo zatrjujejo, da ni mogoče, da bi mogli ostati dve tako protivni stranki v zvezi, a koalicija je dokazala, da to more biti, ker imate obe stranki za glavni cilj v svoji politiki neodvisnost in blagostanje hrvatskega naroda.

Pred vsem brani koalicija narodno čast in narodni ponos, za kar je mažaronska stranka izgubila že zdavnej vsak zmisel. Boja za narodne ideale se ne boji koalicija, marveč se drži v njem hrabro ter se ne umiče nikjer tudi ne z najnevarnejše postojanke, dočim je mažaronska stranka že zdavnaj vrgla orožje od sebe ter prepušča svojemu zavezniku Mažaru, da se po svoji volji učvrštuje na hrvatskih tleh. To je pokazala zadnja razprava o Reki. In vkljub temu, da vidi mažaronska stranka zedinjeno opozicijo vedno složno in vkljub temu, da je to slogo proglasil tudi klub zedinjene opozicije, trbijo mažaronski in mažarski časopisi med svet o razpadu koalicije. In zakaj? Imajo li povoda zato? Radi dveh nezadovoljnih v koaliciji bi morala ona razpasti. Ta nezadovoljneža sta dr. Potočnjak in dr. Ružić.

O poslancu dr. Potočnjaku smo že omenili v naših poročilih iz hrvatskega sabora, da je postal divjak ter izstopil iz kluba zedinjene opozicije, ker mu le ta ni mogla izpolniti vsake želje, posebno v prvih časih njegovega poslanstva v saboru. S početka je bil Potočnjak najhujši radikalec ter je hotel vse s silo prebrniti, kar koalicija seveda ni mogla. K tej radikalnosti so se morda pridružile tudi takšne gmotne okolnosti, da je Potočnjak postal socialista ter začel slednjič iz ljubezni do splošnega človeštva zagovarjati korist mažarskega jezika za Hrvate in hrvatskega za Mažare.

S to izjavo je stopil nekdanji radikalec v mažaronski tabor, saj so ga mažaronski časopisi od tega časa hvalili kot treznega in pametnega poslanca, ki se je spreobrnil. Vse njegove napade na opozicijo so mažaroni sprejeli radostno in za čisto resnico ter ga zdaj rabijo za dokaz proti zedinjeni opoziciji. A kako kratkovidni so ti ljudje, se vidi najbolje iz tega, da so pozabili ono, kar je Potočnjak še pred nedavnim pisal in govoril proti Mažarom in današnji vladi, in radi česa so ga pregnali in grdili do skrajnosti. So li to trezni ljudje, ki tako ravna? More li jim biti tak prevrtljivec v politiki verodostojna priča? Če so smatrali poprejšnje njegove izjave za neresnične ter so jih

srečna, kakor več drugih deklet. S težkim srcem se je udala materinim besedam ter se nekoliko pomirila.

Znova se je pričel zanjo trd boj med srcem in vestjo, ko je prišel sosedov sin jeseni domov. Mati se je nekoč napotila v sosedno vas, naglo obolelo sestro obiskat. Sosedov sin, ki je že ves čas prežal na dekle, je porabil to priliko.

Dekle je bilo uničeno. Mučila jo je grozna zavest, da je lahkomišno zapravila svoje poštenje. Vrh tega se jo je lotila huda bolezen, ki jo je pa morala skrivati pred materjo in svetom. Cele noči je pretakala grenke solze nevednosti. V svoji nevednosti in neizkušenosti si je zatrovala oči.

Z gnojno vnetimi očmi je prišla semkaj iskat rešitve. Bilo je že prepozno, obe očesi sta ji iztekli. A vnetje se ni vstavilo. Razširilo se je po obrazu, in ako nas vsa znamenja ne varajo, prišlo je že blizu možganskih mren. Zunaj ne napreduje bolesten proces že nekaj dni, a ker vročnica ne odjenjuje, sklepamo prav za trdno, da se vnetje siri proti možganom. Sicer pa se že pojavljajo prvi znaki vnetja možganskih mren. Z veliko gotovostjo upamo, da ne izostane navadni izid te bolezni.

Zgodba me je pretresla. „Ali se zaveda bolnica svojega položaja?“

pobijali, kaj jih je moglo napotiti, da verujejo klevetam o koaliciji? Kje je tukaj objektivnost? Sicer pa nikar ne iščimo objektivnosti proti koaliciji v mažaronskem taboru, kjer se veruje vse, kar je le kaj nepovoljnega kak nezadovoljnež izgovoril proti tej domoljubnej stranki.

Poslancu Potočnjaku se je pridružil še drugi politički nezadovoljnež. To je dr. Ružić. Le ta je bil izvoljen pri prvih volitvah na temelju programa zedinjene opozicije v hrvatski sabor; toda njegova volitev je bila ovržena; pri ponovni volitvi je pa propadel vsled poznatega vladnega pritiska. Od tega časa je sicer ostal še privrženec zedinjene opozicije, ali v javnosti ni deloval, dokler ni začel izdajati časopisa za narod. Toda tudi v »Hrvatskem narodu« je s početka držal z zedinjeno opozicijo, v novejšem času pa se je začel z vso silo v njo zaganjati ter posebno hudo napadati »Obzoraše«. Treba znati, da je on pravaš. Vse, kar so protivniki neodvisne stranke napisali proti njej skozi več let, vse to on zdaj pregreva po predalih svojega časopisa ter ne vpraša, je-li resnično ali neresnično.

Vse te članke je potem zbral v brošuro ter jo te dni izdal. Da so njegove trditve o neodvisni stranki neresnične, ko jej oponaša malomarnost za narodno stvar, ve vsakdo, saj se je ravno neodvisna stranka najodločnejše borila za narodne ideale. Da je v dogovorih z Mažari storila kakšno pogreško, to se ne more zanikati, toda o kateri stranki se more reči, da ni nikdar nič skrivila. Sicer pa naj se oponaša tej stranki, kar se hoče, nekaj se jej ne more oponesti, namreč da bi bila le trenutek izgubila izpred oči domoljubje hrvatsko in hrvatsko vzajemnost. Prigovor in oponašanje, da teži koalicija le za tem, da pride na krmilo vlade, je pa že preveč trivijalen ter se sliši le od političarjev nižje vrste ne pa od razboritih, resnobnih mož, saj se vendar že samo po sebi razumi, da more stranka še le tedaj osnove svoje izvajati, kadar pride do vlade. To isto bi storila tudi oba naša nezadovoljneža. Dokler se pa ne pride do krmila, se mora resnobno delati in pot za to pripravljati, ne pa postavljati zapreke, da se razruši še to, kar je dozdej za Hrvatsko dobrega storjeno. Zatoraj mora vsak pravi domoljub tako delovanje obsoditi, ker se na ta način krši prava sloga, ki mora biti v današnjih žalostnih političnih odnosih edini uvet bolji bodočnosti celokupnega hrvatskega naroda.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. marca.

Volitve v delegacijo so se izvršile v včerajšnji večerni seji popolno mirno po predlogih posamnih parlamentarnih strank. Slovenci imajo v delegaciji samo jednega člana in jednega namestnika, ker so štajerski, koroški in primorski naši narodni nasprotniki pridržali vsa mesta v teh kronovinah za svoje

somišljenike. Mej poslanci čeških in moravskih strank se je sklenilo sedaj običajni kompromis. Poleg naših slovenskih liberalcev, ki ne morejo pojmiti, kako more priti načelnik vinogradniškega društva v delegacijo, je z volitvami najbolj nezadovoljen poslanec K. H. Wolf, ki je do zadnjega živel v nadi, da ga bo koroška nemško-nacionalna delegacija izvolila svojim zastopnikom. Možu menda niti ni prišlo na um, da je njegov resen tekmeec posl. Lemiš in da ga gotovi krogi vodili le za nos.

„Los von Romarjem“ v prevdarek. Mej tem, ko nemški prenapeteži v katoliški Avstriji z vsemi silami razširjajo agitacijo za »Los von Rom«, pojavlja se mej protestanti v Nemčiji živahno gibanje za Rim. Protestantovski svetnik v cerkvenih zadevah Fleischmann piše v »Feierstunde« mej drugim sledeče: Nemčija stori prav dobro, ako več ne računa na zvezo z Italijo; zveza z njo ni vredna niti beliča. Trdim celo, da bi nam papež več koristil, kakor kralj Umberto. Hipoma bi si pridobili simpatije cellega katoliškega sveta, in to bi bilo nekaj vredno. Seveda ne bomo papežu osvojili Rima, toda ugovarjali tudi ne bomo, ako se ga polasti na kakoršenkoli način. In ako katoliki v Nemčiji izjavljajo, da potrebujejo jezuitov, naj se jim dovoli te redovnike, in ako sv. oče želi imeti v Berlinu svojega zastopnika, naj se prijazno vsprejme rimski cerkveni dostojanstvenik. Ko bi slonela cela protestantska cerkev na jednom stebru, podrl bi ga brez pomisleka takoj.

Lex-Heinze v nemškem državnem zboru. Toliko krika in vika še ni kmalu povzročil kak zakonski načrt, in če prav se je morda šlo za več sto milijonov, kakor lex Heinze v nemškem parlamentu, akoravno bi se z uveljavljenjem tega načrta prav za prav nikomur ne skrivil niti las. Mej vlado in desničskimi strankami se je pred pričetkom nadrobne razprave sklenil kompromis, po katerem se opusti nekaj neznatnejih točk, o katerih menijo oficijalni krogi, da bi oropali umetnost in literaturo popolno vse svobode, toda ostalo je v načrtu še toliko, da je zadovoljen centrum z ostalimi konservativnimi strankami. Načrtu je bila vsled kompromisa že a priori zagotovljena zadostna večina. Toda vkljub temu so napeli liberalci s socialnimi demokrati vred vse sile, da bi preprečili uresničenje tega načrta. Razpravo zavlačujejo z dolgimi govori ter z obstrukcijo skušajo preprečiti razpravo. Ker jim tudi to ni ugodno izpadlo, poslužili so se v zadnji seji abstinence ter se le tu pa tam prikazali v zbornici, ko so videli, da ne bo glasovanja. A tudi ta poskus se jim izjalovil vselej, šele pozno zvečer se je pokazala nesklepnost, vsled česar se je moral preložiti sklep razprave na prihodnjo sejo. Zakon seveda vkljub temu rogoviljenju ne bo pogorel, in zato v levičarskem taboru tolika poparjenost. To se najbolj razvidi iz pisave njih glasil, ki apelujejo že na cesarja

pokore že na tem svetu? Kako naj stopi pred sodni stol, ko je doslej tako slabo vršila svojega življenja nalogo? Koliko zatajevanja, koliko trpljenja je bilo prestati mučencem, da so dosegli venec zveličanja, ki je nas vseh edini in zadnji namen! Sme-li kdo upati, da pride do tega cilja z manjšim trpljenjem, z manjšimi žrtvami svojega poželenja? Zdaj prosi Boga samo te milosti, da jo ohrani pri življenju! Kot slepa beračica se hoče z molitvijo in voljnimi prenašanjem kakoršnihkoli nezdod vsaj nekoliko spokoriti in si tako vsaj nekoliko zaslužiti boljše življenje po smrti.

Jaz sem strmel in se divil veliki navni sili priprostega dekleta. A hkrati sem se moral v dno duše sramovati samega sebe.

Bogdanova pripoved me je zadela v živo. Poparjen sem šel domov ter se z vso vnelo lotil stanovskih dolžnosti.

Dva dni kasneje je bolnica umrla. V moji duši si je postavila trajen, lep spomenik, na katerega se šestokrat poln hvaležnosti do nje oziram. Tonil sem v mlakuži moderne mehkužnosti in plitve umske izobraženosti, že sem izgubljal izpred oči smisel za pravi namen našega življenja, ona pa, neuko kmetsko dekle, me je s svojim junaškim zgledom opozorila, da le eno je potrebno . . .

Viljema in mu celo nekako zapovedovalno namigavajo, kako naj postopa nasproti lex Heinze. Pišejo namreč, da je sicer lahko uveljaviti zakone samo za Prusijo, a ne tako za celo Nemčijo, ker smejo temu ugovarjati vse zvezne vlade. Ker je pa upanje da bodo v tem slučaju storile vse svojo dolžnost, bi končno ne bilo umestno potrditi nesrečni zakon. Se bo li vlada ozirala na levičarsko jadikovanje ali ne, sicer ni š povsem gotovo, toda dosedaj vsaj še ni bila navada, da bi katera vlada ne priporočila potrjevanje zakonskih osnov, ki jih je v sporazumu z vlado odobrila velika parlamentarna večina.

Papež Leon XIII. o Rusiji. Pred kratkim je bil ruski polkovnik Kozlov v avdienci pri sv. očetu in pripoveduje o tem v »Ruskem Invalidu« nekako takole: Svet oče je govoril o veliki nalogi Rusije, o ugledu in veljavi njenega vladarja, ki se opira na ljubezen naroda ter na trdno vero ter primerjal to državo z zahodom, kjer vedno bolj cvete liberalizem in socializem. Jaz odkrito ljubim Rusijo, nadaljuje sv. oče in sem vdan njenemu mlademu vladarju, dve taki sili, kakor Rusija in pa ona, ki izhaja iz Vatikana, ste pozvani izvesti skupno jasno nalogo, ki meri na blagor in civilizacijo človeštva. Taka popolna skupnost bi bila moje veselje. Papež je potem govoril o razmerah mej Rusijo in Vatikanom ter se zelo laskavo izrazil o vspehih prijateljstva v zadnjih dneh.

Francoska vlada nima sreče pri svojih podjetjih, s katerimi hoče popolno zatreti katoliško cerkev na Francoskem, akoravno je tudi v parlamentu znatno število nasprotnikov krščanstva. Vlada pri svojih protiverških korakih največ radi tega nima nikakega uspeha, ker se pri tem pregreši proti načelu najnavadnejše slobode, ki jo more zahtevati za-se najnižji francoski državljani. In nato se vlada ne ozira. Ministri kujejo in predlagajo zakone, ki dijamentralno nasprotujejo načelom slobode. Popolno jednaka je z najnovejšim zakonom proti katoliških škofom in drugim duhovnikom ter njih propovedim in pastirskim listom. Odsek poslanske zbornice je, kakor smo pričakovali, s sedmimi proti štirim glasovom odklonil vladno predlogo, ker je videl, da bi se parlament pregrešil že proti načelom navadne slobode, ko bi vsprejel vladni nasvet. Na ta način se izpodmikajo stoli.

S posredovanjem severoameriških zveznih držav brčkone ne bode nič, akoravno je Mac Kinley nastopil vse bolj odločno, kakor katera si hodi evropska vlada. Kakor je namreč v predzadnji seji naznanil lord Balfour, je ameriški poslanik White izročil Salisburyju brzojavko tajnika Haya naslednje vsebine: Potom prijateljstva naznanim angleškemu zunanjemu ministru, da sem prejel danes brzojavko ameriškega konzula v Pretoriji, ki naznanja, da obe južno-afriški vladi prosita predsednika Mac Kinleya, naj posreduje v sedanji vojski, da se čim prej doseže mir, in da so jednako prošnjo prejeli tudi drugi zastopniki. Ko Vam naznanjam to prošnjo, izražam nado po predsednikovem naročilu, da se bo našla pot, ki vodi do miru, ter povem, da je predsednik Mac Kinley radovoljno pripravljen na kakoršen koli način sodelovati v dosegu miru (Živahna pohvala pri Irchi.) A Salisbury je odgovoril na to ponudbo, da se sicer izraž priznanje za prijateljsko izraženo mnenje, da pa mora sporočiti ameriški vladi, da Anglija ne namerava vsprejeti posredovanja noben zunanje države. (Živahna pohvala pri vladi novcih.) — Jedina Amerika se je toraj držnila ponuditi roko v posredovanje, a se to so Angleži kratkomalo odbili, da s tem po kažejo, da so na svoji (?) zemlji neomejen gospodarji. Amerikanci si bodo seveda ta prijazni vsprejem dobro zapomnili.

Slovstvo.

Pregled knjižnic.

Pred kratkim sta amanuenza dunajske vseučiliške knjižnice, dr. Iv. Bohatta in dr. M. Holzmanna, dokončala jako zanimivo knjigo, »Adressbuch der Bibliotheken der öster.-ung. Monarchie«. Delo sicer samo na sebi ni čisto novo, marveč le predelek starih statističnih dat, ki sta jih objavila l. 1874 in 1875 Pizala in Petzhöld, a zahtevalo je mnogo truda in potrpežljivosti, seveda tudi časa. Žal pa,

da predstojniki raznih knjižnic niso šli izdajateljem dovolj na roko; obrnila sta se namreč do 4000 avstro-ogerskih knjižnic z vpraševalnimi polami, v katerih sta zastavila knjižničarjem 12 prav spretnih vprašanj, a odzvala se prijazni prošnji ni niti polovica. Ne preišljajmo, kaj je bilo vzrok toliki brezbriznosti, ali lenoba ali strah, da ne bi drugod izvedeli o krasno urejenih knjižnicah, ampak bodimo zadovoljni s številkami, kar jih je. Želimo pa, da bi bila morebitna druga izdaja popolnejša, in naj bi se vstavilo še novo vprašanje, koliko knjig izposodi kaka knjižnica na leto? Vrednost knjižnice moremo namreč prav presoditi le po tem, koliko se iz nje izposodi in bere. Kaj koristijo cele skladalnice, če pa jih bero samo — molji!

Pa naj je imenovano delo tudi nepopolno z ozirom na celoto, vendar so posamezni podatki natančni in zanimivi za vsakega, posebno pa še za duhovnika, ki lahko marsikaj povzame iz sicer suhih, a mnogo govorečih števil. Da, prav to knjigo priporočamo prav posebno tistim, ki pitajo katoliško duhovščino z mračnjaki, nazadnjaki, sovražniki omike in ne vem, s čim še.

Vsa knjiga obsega 1014 cislitvanskih, 656 ogrskih in 23 knjižnic v okupacijskem ozemlju, skupno 1693 števil. Toliko odgovorov torej na 4000 vprašalnih pol! — Oglejmo si za danes samo številke iz tostranske polovice s posebnim ozirom na knjižnice v duhovskih rokah.

V vseh knjižnicah v tostranski polovici se hrani okroglo 12 milijonov zvezkov, katerih pride na duhovniške knjižnice 2.800.000. Morebiti se zdi komu to število malo pretirano in neskladno, a po vsej pravici smemo duhovniškim knjižnicam prištevati tudi knjige v duhovniških zasebnih učnih zavodih, česar pa izdajatelja nista storila.

Skupno smemo tedaj imenovati duhovniških knjižnic 196, ki se razdele po naslednjem redu: Svetni duhovniki 33, frančiškani 32, benediktinci 20, dominikanci 16, jezuitje 15, cistercienci 13, minoritje 12, redemptoristi 10, kapucini 9, avgustinci in premonstratenci po 7, servitje 5, karmeličani, piaristi, križarji, avgustinci-puščavnik, usmiljeni bratje po 2, nemški red, barnabitje, mehtaristi, lazaristi, bazilijanci in šolski bratje po eno.

Ako primerjamo število moških oseb s številom knjig v teh knjižnicah, ki so opisane v našem viru, dobimo precej čuden rezultat. Duhovnih oseb moškega spola je v naši polovici okroglo 27.000, moških oseb sploh 12.000.000. Potemtakem pride z ozirom na gornje podatke na možko glavo ena knjiga (12.000.000 : 27.000). To je sicer že nekaj samo na sebi, a nič v primeri z duhovniki, pri katerih pride na glavo 100 zvezkov (2.800.000 : 27.000). Gotovo ogromno in častno število, in ni ga stanu, ki bi se mogel ponašati s tolikimi knjižnimi zakladi. Po našem viru ima namreč katoliška duhovščina devetdesetkrat več knjig nego vse imenovane pripravnike, okrajne in zvezne učiteljske knjižnice, dalje dobrih 300.000 zvezkov več nego vse avstrijske učne knjižnice, visoke šole, rudarske in vojaške akademije in še povrh mnogobrojne vseučiliške priročne knjižnice, (skupaj 128).

(Konec prih.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 18. marca: 3. postna; Ciril Jeruz. šk.; evang.: Jezus izžene hudobnega duha iz mutca. Luk. 11. — Ponedeljek, 19. marca: Jožef, ženin M. D. — Torek, 20. marca: Benedikt op. — Sreda, 21. m.: Serapion šk. — Četrtek, 22. marca: Oktavijan m. — Petek, 23. marca: Akvila in Pel. mm. Sv. pet. rane Gosp. — Sobota, 24. marca: Gabrijel nadang. — Solnce izide 20. marca ob 6. uri 6 minut, zaide pa ob 6. uri 9 minut. — Lunin spremen: Zadnji krajec 24. marca ob 6. uri 35 minut jutraj. — Musica sacra v nedeljo dne 18. t. m.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Koralna maša, graduale in tractus zložil A. Foerster, offertorium dr. J. Witt. — V ponedeljek dne 19. marca pontifikalna maša: Instrumentalna maša v čast sv. Jožefu zložil Karol Greith, graduale in tractus A. Foerster, offertorium Kašpar Ett. — V

mestni cerkvi sv. Jakoba v nedeljo velika maša ob 9. uri: Vokalna maša v Adur zložil Fr. Schöpf, graduale in tractus »Exurge Domine« zložil Ant. Foerster, offertorium »Justitiae Domini« zložil Fr. Schöpf. — Sv. Jožefa dan velika maša ob 9. uri: Missa in honorem beatae Mariae Virginis v G-mollu zložil Jan. Schweitzer, graduale in tractus »Domine praevenisti« zl. Ant. Foerster, offertorium »Veritas mea« zložil M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. marca.

Predavanje v »Kat. Domu«. Prihodnjo sredo bo v »Kat. Domu« predaval kanonik dr. Lampe o črticah iz darvinizma.

Obrtniški shod. Konservativno obrtno društvo v Ljubljani vabi k javnemu shodu, ki bode v ponedeljek 19. marca 1900. (praznik sv. Jožefa,) ob 10. uri dopoldne v salonu pri Maliču nasproti pošte. Vspored: 1.) Prisilna delavnica in obrtniki (poročilo o uspehu deputacije, katera je bila pri predstojnikih raznih zavodov) 2.) Mestne vožnje. 3.) Brezbretnost posojilo, katerega so ob času potresne katastrofe prejeli obrtniki, in kaj nam je vkriniti. 4.) Raznoterosti. Obrtniki, vstopimo skupno v boj za obstanek poštenega obrta! V združenju je moč. Ivan Kregar t.č. predsednik. Fran Žan, t.č. tajnik.

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri v nedeljo, dne 18. t. m. ste dve predstavi: popoldne ob pol 4. uri zadnja popoldanska ljudska predstava sezone, ob izredno znižanih cenah igra Zapravljivec; zvečer ob pol 8. uri pa se poje prvič v sezoni Bellinijeva tragična opera Norma. Glavne vloge pojo Carneri, Nočmi, Desari Pestkovski in Lebeda. Torek, 20. t. m. je zadnji dan že skoro pretekle šestmesečne sezone.

Umrli je danes v škofjeloškem samostanu oo. kapucinov vikarij P. Jakob Jeršin. Bil je znan širom domovine kot skromen, ljudomil in blag redovnik, ki si je s svojo dobro srčno veselo naravo pridobil takoj vsakega za prijatelja. Posebno je bil skrben prijatelj dijakom, bogoslovcem in mladim duhovnikom. Rodil se je 26. nov. 1845 l. v Št. Jurju pri Šmarji. L. 1871 je bil posvečen za duhovnika. Bil je dalj časa gvardijan v škofjeloškem samostanu. Bolehal je že več let, a zadnje leto se ga je lotila huda vodenica, ki ga je sedaj položila na mrtvaški oder. Pogreb bo jutri v nedeljo popoldne ob 5. uri. — Bodi mu blag spomin in večni mir!

Izpred mariborskega porotnega sodišča. Dne 17. t. m. je dobil pred porotniki neki Herman Konrad Kunstič radi goljufije pet let ječe, poostrene vsak mesec z jedenkrat trdim ležiščem in postom. Slepnil je okolu, da je trgovec, in tako izvalil od raznih tvrdk mnogo blaga, katerega je potem prodajal pod ceno in denar za pravljaj.

»Nemški Dom« v Celju. Celjski »Germani« beračijo po vsem svetu, koder se raztega nemški jezik, za »Nemški Dom« v Celju. Radi bi imeli kaj tako lepega, kar imajo Slovenci v svojem »Narodnem Domu«. Dosedaj so »nemški« Celjani pribrali 320.000 kron. Najbolje bi bilo, da razdele ta denar mej razne celjske hajlovce, ki počasi prihajajo na kant.

Štjarske novice. Ptujski občinski očetje so pričeli Slovincem prošnje enoglasno odbijati. To bi bilo cvilenja, ko bi tako napram Nemcem pričel postopati ljubljanski obč. zastop. — V Šmarju pri Jelšah je kupil dr. Josip Georg, odvetnik in nač. okr. zastopa, nekdanj Skazovo hišo na pošti. — V Rajhenburgu je umrl župan Gustav Unschuld, rodom Čeh. — Za slov. nemško šolo v Št. Ilju nad Mariborom sta v terno sprejeta ščavniški nadučitelj Sadu, vnet šulferajnovce, in nek koroški učitelj, ki slovenščine niti ne zna. — Razstavo cvetlic in zelenjave napravijo vrtnarji v Gradcu od 5. do 8. maja t. l. — Prihodnji torek bode v Gradcu pred sodiščem 22 večinoma uglednih Gradčanov, ki so okoliške kmete sleparili z raznimi goljufnimi igrami. — Deželno bramborske orožne vaje bodo letos v treh dobah,

prva koncem majnika, druga sredi junija in tretja sredi avgusta. — Proti šnopsarjem so izdane tudi v Brucku na Dravi slične naredbe kakor v Ljubljani in kamniškem okraju.

Konfiskacija. Zadnja številka »Mir«a je bila zaplenjena zaradi članka, v katerem se je označilo postopanje velikovškega sodnika Rotšedla, ki je obsodil slovenskega kmeta — zadružnika na 24 uren zapor, ne da ga prej zaslišal. Celo naslov članka je zapadel svinčniku državnega pravdnika.

Slov. gledališče. (Jakob Ruda, Drama v treh dejanjih. Spisal Iv. Cankar.) Izvirna drama na našem odru! Gotovo novica, ki je skoro napolnila hišo. Vabila je takisto tudi uloga glavnega junaka Rude — gosp. Ig. Borštnika. Splošen utisek moramo imenovati gotovo dober, dasi dvomimo, ali se bo obdržala drama na odru. Vzrok temu ne bo igra, ampak občinstvo. Iz drame je vel karakteristični Cankarjev duh, ki nam je znan iz njegovih Vinjet. Vinjete pa niso berilo jedino za kratek čas, ampak čtivo, ob katerem je treba misliti — in da se čisto še vkljub mišljenju ne more priti do dna. V tej drami je Cankar posegel v sredo človeškega srca, podal realistično sliko življenja — življenja, katero rodi greh — deset let preje trajajoč greh. Jakob Ruda bogat — živi pohotno veterinarsko življenje — z njim ubije ženo, ki ga je ljubila, uniči svoj dom — nazadnje v rešitev hoče celo izdati hčer v roko podlemu bogatašu — da bi njeno telo rešilo podirajoči se dom. Tedaj se mu obudi vest, z vso silo, z vsemi mukami, povsodi vidi peg, madežev — povsodi črne sence preteklosti. To ga mori, um se mu mračni — in v vodi — v grobu išče miru. Slika je grozna in g. Borštnik je igral to ulogo mojsterski. Človeku gre mrz po mozgu, ko vidi trpečega očeta, trpečega radi lastne krivde. A hkrati se zgraža nad tem grozovitim razdejanjem in to mora sčistiti one silne strasti, ki so v današnjem svetu navod, pehajoč toliko družin v nesrečo. Gotovo je Cankar tu nekoliko posnemal Ibsena. O tem ni dvoma. Spominjali so celo posamezni vsikliki, prizori na Ibsenove »Strahove«. A kljub temu je drama gotovo izmed doslej igranih izvirnih del po duševnem aparatu naj globlja in tudi za vpriporitev najtežja. Ideja sama ni bogve kako izvirna: da oče proda hčer — kar se nazadnje lepo razvoza in pride v naročje pravega ljubimca — to se v življenju dandanes le prečesto dogaja in to je brez dvombe hotel dramatičisti šibati. Kratko: v drami ni bilo nič uzorov, nič junakov, da bi jih posnemali — izvzemši seveda slikarja Dolinarja, ampak negativni značaji, ki naj s tem, da postanejo grozne posledice greha, straše in kličejo občinstvo: »Ne hodite taki! Ne posnemajte nas!« To je težnja vseh velikih duhov sedanje dobe. Le žal da želé solnce, želé luči — a vender tavajo v temi, ker se negira, ali vsaj kot nebivajoča, nepoznata smatra jedina zavora takega življenja — krščanstvo — tem je izražena glavna misel te izvirne drame. Glede tehnike bi bilo na vsak način še želeli kaj malega izprememb: postavim prazen oder konec drugega dejanja, ko zblazne Jakob Ruda, je bil zelo mučen. Ko bi padel zastor takoj, bilo bi več učinka in za poslušalce ugodneje. Gotovo bi bilo umestneje, da bi smrt naznanil kdo drugi mesto učitelja, ki je izvalil v najžalostnejem trenutku občinstvu smeh, ki gotovo skvarja estetični užitek. Ali pa bi vsaj prihitel sicer razburjen, a ne privlekel suknje za rokav, ker pri nas se mora žalibog intendantca ozirati na občinstvo, ki skače tako rado, od najvzvišenejšega v smešno — kot smo čuli celo sinoči sodbo pač votle glave: »dolgočasna reč je to«. Sicer pa želimo drami še vsepa in naj se čisti svet podlosti in kovarstva, krink in propalosti če ne z mikavnimi junaki pa vsaj z groznimi vzgledi — nasledkov črnih grehov. In kdor to doseže s svojim umotvorom — dosege je po Aristotelu smoter odra. — G. Ig. Borštnik se je iznova sijajno pokazal pravega mojstra. Pri njem ne učinkujejo samo kretnje, temveč tudi globoko izrazita mimika na obrazu. Gdč. Ogrinčeva (Anica, hči Jakoba Rude) je obče dobro igrala. Slabo navado ima, da se krivi preveč nazaj, kadar zaigra ponosno. V nekaterih scenah se nam

je zdelo igranje gdč. Ogrinčeve zelo prisljano, no, s časom si bode že navadila naravnostnega igranja in naravnostnega glasu. G. Inemann (trgovec Peter Brož) je mojstersko kazal sliko podle duše, ki misli z denarjem »velikodušno« deliti »pomoč«, da naredi ob enem dobro kupčijo. Druge vloge so neznatnejše, a so bile dobro igrane. G. Verovšek zlasti je bil povsem na svojem mestu ter je znal dobro karakterizirati svojega Dobnika. Dobri so bili gospa Danilova (sestra Jakoba Rude), g. Deyl (slikar Ivan), Danilo (inženir Koželj), Housa (učitelj), gospa Polakova je razvila Almo subretaki.

F. S. Finžgar.

Kontrolni shodi ob nedeljah in praznikih odpravljani. Na interpelacijo poslancev Znamirovski, Pastor, Kozlovski in tovarišev je odgovoril minister za deželno brambo grof Welsersheimb, da je odredil v sporazumu z vojno upravo, da se kontrolni shodi v bodoče več ne vrše ob nedeljah in praznikih. S to odredbo, ki je bila že davno potrebna, bo mnogim ustrezno.

Novice iz Stare Loke. Znano je, da mesto Loka in Stara Loka, kljub temu, da se ob in skozi nje pretakata bistri Sori, vendar nimata čiste pitne vode, kakor so dokazali večaki. Če je voda tudi na oko čista in dobrega okusa, ni to nikak dokaz, da ne bi bilo v njej polno miazmov, ki prihajajo v razne vodnjake vsled kanalizacije, po kateri se odteka celega mesta nesnaga in gnojica. Radi tega je brez dvoma velikega zdravstvenega pomena vodovod, kateri se zgradi pri nas tem lažje, ker je vendar Gorenjska v tem kotu bogata na izvrstnih virih. Zato je treba v prvi vrsti moža, ki se gane, ki ima nekaj podjetnega duha, da ljudem stvar pojasni in prevzame vodstvo pri tej vseskozi dobroduelni napravi. In takega smo dobili Staroločani v osebi g. nadsvetnika v p. Karola viteza Strahla. Poslovivši se od urada, vrnil se je na svoj gradič ter se posvetil koristi občine, v kateri ima svoj mirni kotichek na stara leta. Osnova se je pod njegovim vodstvom odbor za vpeljavo vode, zavezalo se je krog trideset posestnikov, ki so prispevali vsak toliko, da se je delo pričelo, in sedaj je vse v najlepšem tiru. Cevi se že polagajo in kmalu se bo Stara Loka veselila čiste studenčnice, ki je ne bo samo oskrbljevala s pitno vodo, marveč na šestih mestih tudi stražila, če bo treba ob priliki požarne nezgode brizgniti na pomoč. In ta vodovod, velikega pomena in koristi, ni nikakor predrag. Zakaj stroški so preračunani na okroglih 24.000 kron. Če bi pa vode preostajalo, je odbor tudi pripravljen dovoliti vodovod mestu, v prvi vrsti nunskega samostanu, ki radi velikega števila gojenk nujno potrebuje dobre vode. Velik bene bi to bilo za samostan, od katere dobrote bi uživali ugodne nasledke otroci premnogih najboljših družin skoro vseh avstrijskih dežel in bi samostan ceneje ne prišel do vodovoda; kajti vir je tako visoko, da bi tekla voda prav na grad. Delo napreduje tako vro, da se je nadejati o veliki noči že »nove vode«. — Vsak, kdor opazuje sedanje gibanje in življenje, mora priznati, da se zariva posurovelost in verska mlačnost grozovito v ljudstvo. Tudi temu se nam je posrečilo postaviti nekoliko jezu. 40 mladeničev se je združilo v Marijino četo, da bodo nosili vselej in povsodi prapor sv. vere javno in trdno. Da pa bodo napredovali v duševni izobrazbi, ustanovila se je tudi farna knjižnica.

Hrvatski gimnazij v Pazinu je v prvem polletju imel ta-le vspeh: Od 94 učencev prvega razreda jih je dobilo 14 odliko, 64 prvi red, pri 16 vspeh ni bil dovoljen, ker so prišli iz šol, v katerih niso imeli dovolj pouka v materinskem jeziku in so tedaj zaostali v izobrazbi.

Hrvatsko - slovenska slavnost v Varaždinu. Hrv. pevsko društvo »Vila« v Varaždinu proslavilo bode 3. in 4. junija t. l. svojo petindvajsetletnico. O tej priliki sestala se bode v Varaždinu zveza pevskih društev hrvaških. Do konca tekočega meseca pozvana bodo k tej proslavi tudi vsa slovenska pevstva društva.

Ogenj je včeraj dopoldne ob 8. uri uničil poslopje kovača Andreja Prelesnika v Ribnici. Vnelo se je oglje v bližnji kolibi in pozneje poslopje. Škode ima 400 gld. Ogrinčeva

gasci so bili takoj na licu mesta in ogenj omejili.

Samomor okrajnega komisarja v Kranju. Včeraj smo dobili poročilo: Ustrelil se je danes ob 1. uri po noči okrajni komisar v Kranju gospod Avgust pl. Fladung. Cel teden se mu je že baje mešalo. Govori se, da je hotel 9. t. mes. ustreliti kranjskega okrajnega glavarja Gstettenhoferja, ki ga je opozoril na neke nedostatke. Ker se mu to ni posrečilo, pomeril je nase, a takrat mu revolver ni hotel storiti usluge. Glavar je naznanil Fladunga na pristojnem mestu. Bilo je danes že vse pripravljeno, da se Fladungov napad preišče ter se ga eventualno popelje v blaznico. Ta posel je prevzel tajnik deželnega predsedstva Haas, a Fladung si je sam končal življenje. Kot uradnik je bil zelo prijazen ter je s svojo soprogo živel v najlepši složnosti. To je že tretji slučaj, ko se je okrajnemu glavarju Gstettenhoferju usmrtil uradnik.

Iz Slavine. V sredo 14. marca je posloval se je od nas kanonik g. Jan. Sajovic in odšel v Ljubljano na svoje novo mesto. Skoro 21 let služboval je v veliki župniji slavinski. Koliko zaslug si je nabral tekom tega časa, znano je dobro vsakemu Slavincu. Popravil je domala vse podružnice, olepsal župnijsko cerkev. Bilo mu je to mogoče pri izbornem gospodarstvu, katerega je razumel v upravljanju cerkvenega premoženja, kakor malokdo. Bil je znan po svoji veliki natančnosti v cerkvi in pisarni. Bolniki in reveži ga bodo jako pogrešali; zakaj potrebnim bila je njegova kuhinja vedno odprta. Zato ni čudno, da je bilo slovo tako težko. Vič. g. kanonik je postal sam Slavinec; saj je bil toliko let tukaj, kjer je pustil svoje najboljše moči. Ljubil je ljudstvo in ljudstvo je ljubilo njega. Zadnje dni bilo je župnišče vedno polno ljudij, ki so se hoteli še enkrat posloviti od svojega dušnega pastirja. Na dan odhoda pa ga je spremljala velika množica ljudij na postajo, tu se poslovila od njega, želeč mu tudi v Ljubljani vsega najboljšega.

Hlače se treso slovenjegraškim nemčurjem. Na nedeljskem shodu »Slov. kat. političnega društva« v Šmartnu pri Mostnari so se zavedni posestniki iz celega okraja izrekli za ustanovitev kmetijske zadruge. Slovenski denar naj ostane Slovincem!

Prof Frischaufa ministerstvo ni več imenovalo članom izpraševalne komisije za učiteljsko sposobnost na gimnazijah in realkah. Na njegovo mesto je porinilo vseučiliškega profesorja dr. Peithner pl. Lichtenfelsa.

Ubegel vojak. Topničar Viljem Knapp je pobegnil iz Gorice brez čevljev, kape in jopice. Sklepa se, da se je najbrže usmrtil.

Pogreša se že nekaj dni 11 let stari šolski učenec Adolf Volkar. Stanoval je pri Mariji Klein na Mestnem trgu št. 24.

Posneto mleko. Včeraj imele so mlekarice na prodaj izvanredno veliko mleka, katerega so zelo ponujale. Branjeveke so jih nekaj naznanile, češ, da imajo staro posneto mleko. Dotičnim mlekaricam se je mleko odvzelo. Bilo je res posneto.

Umorjen otrok v škrinji. Terezija Lavsekar, dekla pri Mačku na Preblah poleg Kotmarevesi je svojega novorojenega otroka zadavila in skrila v škrinjo. Ta hitrica se je domačinom zdela sumljiva. Odprli so škrinjo in našli v njej mrtvega otroka, zavitega v deklino obleko. Namestu domov, je šla dekla v zapor.

Iz Berolina v Prago po zraku. 3. marca ob dveh popoldan se je spustil na tla blizu Prage vojaški zrakoplov. V njem se je pripeljal en nadporočnik z dvema poročnikoma. Iz Berolina so se vzdignili ob enajstih dopoldan; potrebovali so torej za dolgo pot dobre tri ure v poprečni višini 3000 m.

Koliko stanejo Angleže ogrski konji? V zadnjem času so časopisi pogosto poročali o neki angleški družbi, ki kupuje konje za vojno. Nakupiti mora skupno 3000 konj. Poprečna cena za konja znaša 800 K. Na ladijo jih bodo spravili v Reki, kjer so že »Mount Libanon« spremenili v velikanski hlev. Potem jih bodo prepeljali v Durban in sicer v 35. do 40. dneh. — Koliko bo stalo 3000 konj, naj kaže naslednji račun: Kupna cena a 800 K je 2.400.000 K, stroški za pot, nadzorovanje in hrano do Reke za

vsakega konja 100 K, torej 300.000 K, priprave na parniku 240.000 K, stroški na potu za konja po 6 K na dan, torej v 35 dneh za 3000 konj 610.000 K, plača in hrana parnikovega osebja do Durbanu in nazaj 17.880 K in pristojbine raznim lukam 1.200.000 K. 3000 konj bo tedaj veljalo okoli 4.777.880 K.

Katoliška cerkev v Zveznih državah. Po Hoffmannovem »Catholic Directory« za l. 1900. je od 70 milijonov prebivalcev v Zveznih državah 10.129.677 katoličanov; prirastek proti lanskemu letu 222.265. Število svetnih duhovnikov znaša letos 8660 proti 8383 v lanskem letu; število redovnikov — duhovnikov 2976 proti 2756 v januarju 1899. — Radi lažjega pregleda homolega leta pristaviti v oklepaju. Cerkev z duhovniki je 6409 (6036), misijonskih postaj s cerkvami 3930 (3766), s kapelami 1723. Katoliških vseučilišč je letos 10, dočim jih je bilo lansko leto 11; višjih šol za dečke je 178 (191), »Academies« ali višjih dekliških šol 662 (665). Župnijskih šol je nastetih 3811 (3581) z 854 523 (815.063) obiskovalci. Duhovnih semenišč in sicer takih, ki jih vodi ordinariati 30 (32) z 2630 (2436) slušatelji; takih, ki jih vodijo različni redovi 79 (70) s 1998 (2518) gojenci. V 251 sirotišnicah je preskrbljenih 35.453 (35030) otrok; raznih drugih haritativnih zavodov je 827 (757). Število otrok, ki se vzgojujejo v katoliških zavodih, se ceni na 980670. — Skoro povsod se kaže velik napredek, le župnijskih šol je premalo.

Iz raznih krajev. Kosciuszko v spomenik postavijo v Krakovu. — Za mažarsko liturgijo so šli prosit sv. očeta nekateri mažarski romarji. Papež jim ni povoljno odgovoril. — Celo vas podrli so v okrožju Neuhaus blizu Hannovera. Neko hamburško delniško društvo je kupilo vse hiše in zemljišča, da bode izrabilo tamošnjo zemljo. — V peč pobasala je žena seljaka Mihajla Nemesa iz Szarvasa na Ogerskem svojo šestletno hčer, ker je dekletce vedno bolehalo. — Burski general Botha je Hrvat, trdi »Agramer Zeitung«. Doma je iz Velikog Godjevca v belovarski župniji. Služil je do leta 1880 v avstro-ogerski vojski kot poročnik, potem je pa odšel v Ameriko in potem v Južno Afriko. — Močan potres so čutili v nedeljo v Meranu in Arco. — Angleške zgube v vojni z Buri znašajo po uradnih naznanilih 16.472 mož. — Ženin Štefanijin obolel je v Benetkah. Da se ozdravi od nasledkov, je šel v Gorico. Vsled tega je poroka zopet prestavljena. Čuje se, da zaročenca še nimata vse za poroko potrebno v redu »Fremdenblatte« javlja, da še ne bo poroke, ampak še le zaroka. Poročajo, da je okolica Miramara vsa zastražena z orožniki. Čudne novice!

Sejmi po Slovenskem od 19. do 24. marca. Na Kranjskem: 20. v Št. Vidu na Blokah, Premu, Starem Trgu pri Poljanah, na Igu, v Moravčah, Kočevju, Dvoru, Metliki in Motniku; 21. v Žireh. — Na slov. Štajerskem: 20. pri Sv. Jerti, pri Sv. Barbari v Halozah; 21. v Vitanju, Rogatcu in Pernovi blizu Zalca; 24. v Celju. — Na Koroškem: 20. v Gribeni; 25. v Št. Lenartu. — Na Primorskem: 20. v Tolmecu, Komnu, Riečanjih, Tržiču in Bovecu; 25. v Gradiški.

Društva.

(Slovensko delavsko stavbeno društvo) ima v ponedeljek, na dan svojega zavetnika sv. Jožefa, zjutraj ob 8. uri sv. mašo v stolnici, zvečer ob sedmih pa družinski večer v gostilniških prostorih rokodelskega doma v Komenskem ulicah. Odbor vabi vse društvene člene in prijatelje k obilni udeležbi.

(Društvo tiskarjev na Kranjskem) je izdalo letno poročilo za leto 1899. Pregled števila društvenikov je sledeči: V začetku leta 1899 je bilo 91 stavcev in 12 strojevodij, skupaj 103 društveniki. Društvo ima v Ljubljani brezplačno posredovalnico za delo. Društvena knjižnica šteje 717 knjig. Načrt, da bi se zidalo iz društvenega premoženja društvenikom hiše s ceninimi stanovanji, in sicer da bi hiša stala 6000 kron ter bi bila plačana v 36. letih, se je opustil, ker bi se člani omejevali v svoji prostosti. Društveno premoženje znaša 34.969 kron 86 h. Tarifna komisija je izposlovala tiskarskim uslužbencem 31-85 odstotkov prihodjaka.

Dohodkov je imelo društvo 9291 K 50 h in izdatkov 8778 K 12 h. Bolniških podpor je društvo izdalo 2154 K 52 h. Častnih udov je 8 kranjskih tiskarskih podjetnikov in 1 zasebnik, izmed rednih udov je uslužboval Kleinmayer in Bamberg 34 članov, Katoliška tiskarna 20, Narodna tiskarna 14, Blaznikovi dediči 12, Klein et Comp 8, Millitz 7, Krajec v Novem Mestu 3, Pysch et Lam v Kranju 2.

Knjige in časopisi.

»Slovenskega Učitelja« izšla šesta številka ima naslednjo vsebino: Učiteljica in javnost. 4. Časopisje. — Učiteljska plača in državni zbor. — Nekaj mislij o risanju. (Konec) — Listek: Mozaik II. Kančnikov honorar. — Dopisi. — Šolske vesti. — Drobne. — »Slov. Učitelj« izhaja dvakrat na mesec in stane za celo leto 5 kron.

»Pučki Prijatelj«. Vsebinska 6. številka: Papa Leo XIII. — O gojerju i navracanju ameriških loza. (Nastavak.) — Pepeo ili lug (Oidium Tuckeri). — Svinjska kuga. (Nastavak.) — Vinarstvo. (Nastavak.) — Gnojenje maslina. — Viesti iz sveta. — Gospodarske vesti i sitnice. — Razne vesti. — Pripoviest iz seoskog života. — »Pučki Prijatelj« izhaja u Krku dvakrat na mesec in stane za celo leto 2 kroni.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. marca. V večerni seji je hotel Wolf, da bi se še enkrat glasovalo o njegovem predlogu, da se interpelacija prečita. Predsednik ga je zavrnil in potem so se vršile volitve v delegacijo.

Dunaj, 17. marca. V sinočnji večerni seji, ki se je pričela ob 6. uri, je poslanska zbornica izvolila člane v delegacijo. Za Kranjsko je izvoljen kot član poslanec Vencajz, dr. Krek kot namestnik; za Štajersko poslanec Mosdorfer in grof Stürgkh, Pommer namestnik; za Koroško Lemiš, Hinterhuber namestnik; za Goriško Lenassi, Verzeznassi namestnik; za Trst Mauroner, za Istro Gambini, za Dalmacijo Bulat, namestnik Borčić.

Dunaj, 17. marca. (C. B.) Posl. zbornica je vsprejela razne predloge glede podpor po uimih prizadetim, potem pa pričela razpravo o spremembi §§ 59 in 60 obrtnega reda.

Berolin, 17. marca. Zbornica je z veliko večino vsprejela kompromisne predloge v lex Heinze tudi v tretjem branju. Glasoviti paragraf 184b, takozvani gledališki paragraf, je obveljal s 166 proti 124 glasovom.

Vojska v Južni Afriki.

Z bojišča objavlja Reuterjev urad jedino poročilo o prehodu Clementove armade preko reke Oranje na južni meji jednako imenske republike. Buri se »iznenadenje«, niso postavili v bran, vendar pa pričakujejo Angleži, da zadenejo ob hud odpor pri nadaljnjem prodiranju proti Bloemfonteinu. Sicer je vse mirno in v angleških listih se piše sedaj samo o dohodu Angležev v Bloemfontein, in o prijaznem vsprejemu Robertsovim v tem mestu.

Bloemfontein, 17. marca. Reut. urad poroča: Angleški general Pretymann je postal guverner v Bloemfonteinu ter izdal proklamacijo, v kateri pod kaznijo zapoveduje prebivalstvu v razsežju 10 milj, naj odloži orožje. Mej prebivalstvom vlada velik nemir.

Kapstadt, 17. marca. Oddelek kapske policije je pod vodstvom kapitana Wooleia zasedel Barky-East.

London, 17. marca. Večerni listi poročajo iz Vancylhilla 15. t. m.: Dames se je uspešno izvršil prehod preko reke Oranje, bržkone pod vodstvom generala Clementa. Bure na holmih so Angleži presenetili, vsled česar se niso prav nič uprli. V trenutku grade most za silo preko reke za velike topove. Pričakujemo hudega boja.

London, 17. marca. »Times« poročajo iz Kapstadta, da so bili 2. t. m. zlati rudniki pri Johannesburgu še nepoškodovani.

London, 17. marca. »Daily Chronicle« poroča iz zasebnih virov iz Bloemfonteina: Predsednik Steyn je po-

begnil, sicer bi bil ustreljen. Na vihar-nem shodu v ponedeljek se je dolžilo Steyna, da je državo Oranje izdal in prodal Krügerju.

„Naša straža“.

Vplačali so udnino: Ustanovniki: Fr. Ferjančič, kapelan pri Sv. Jakobu, 10 K; dr. Jos. Pavlica, profesor bogoslovja v Gorici, 10 K; Jos. Razboršek, dekan v Smartnem pri Kranju, 10 K; J. Gomilšak, profesor v Trstu, 10 K; Fr. Ogradi, opat v Celju, 20 K; Ljud. Jenko, župnik pri Sv. Duhu, Krško, 10 K; Fr. Cizej, župnik v Šmartnem pri Šalehu, 10 K; Tomaž Kajdiž, kanonik 10 K; dr. Ign. Žitnik, drž. poslanec, 10 K; Ivan Topolnik, kapelan, 10 K.

Društva: Slovenski klub v Celovcu 20 K; Posojilnica pri Sv. Lenartu pri Sedmih studenih, 20 K.

Letniki: Po 6 K: J. Kocbek, kapelan, Maribor. — Po 4 K: Anton Hočvar, župnik, Brezovica; Ivan Pintar, odvetniški solicator v Ljubljani; A. J.; župnik Marešič v Šmarji. — Po 3 K: Ivan Košir, kaplan Tolmin. — Po 2 K: Dekan Drobnič v Šmarji, župniki Novak, Pipan, Sitar, Texter, Avguštin Vidregar, kapelan Paulus; Kokelj Al., kaplan, Sv. Jurij pri Taboru; Zdolšek, župnik istotam; Jemec Anton, župnik, Podlipo; Sterle Terezija, učiteljica, Gorje; Eferl Mat., kaplan, Rečica; Martin Poljak v Ajdovcu; M. Erzar, župnik, F. Čemažar in A. Wester v Selcih; Celjani: Kardinar Josip, profesor, Cestnik Anton, Randigaj Anton, vikar, Potovšek Josip, nemški pridigar, Janežič Rud., kaplan, Krančič Ivan, katehet, Iz Zagorja ob Savi: Gospa Medvedova, T. Koprivec, Niko I., Niko II., Škerjanec Martin, kaplan; Laznik Josip, župnik, Polhovi Gradec. — Po 1 K: Vatr. Holz, zavarovalni uradnik; župnik Maly, Iz Zagorja ob Savi: J. Gross, župnik; V. Hybašek, kaplan; Sterle Fr., železniski uradnik. Gregor Demšar, pos., Žiri; Anton Hribar, kaplan, Polhovi Gradec; J. Šifer, vikar; kaplan Debelak. Marib. bogoslovci: Adlasnik Fr., Gašparič Jak., Kociper Anton, Lorenčič Vinko, Pšunder Ferdinand, Vogrin Janez, Bosina Ivan ml., Florjančič J., Goričan Janez, Jager Avgust, Kociper Janez, Kosi Jakob, Nardek Martin, Potrč Vekoslav, Pučnik Anton, Ravter Jakob, Slavič Matija, Spindler Fr. Sal., Stuhec Fr., Strgar Anton, Vračko Ev., Zajc Janez, Goričar M., Gorjup Peter, Ilc Janez, Jelšnik Janez, Lončarič J., Lovrenc Andrej, Lubrin Albin, Rabuza Jak., Skamlec Ognjeslav, Vraber Makso, Zakošek Laksar Janez, Škrbec Janez. — Iz Logatca: župnik Lavrič, Jenko Franc in Jenko Josip.

Darovi: Lovro Pintar po ves. družbi v Borovnici, 10 K; Ivan Fatur na Rakeku nabral v veseli družbi rakovskih možakov 8 K; zbirka »Slov. Lista« 28 K.

Slovinci! Zadnje dni so »Naši straži« silno rastli stroški. Prihitite ji na pomoč vsi stari člani z vplačevanjem udnine in pridobivajte novih. Hvala vsem imenom trpečih obmejnih bratov!

Blagajništvo »Naše straže«.

Pozor! Kdor hoče imeti čisto, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Friana ustne vodo z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofji Loki. 45 9

Čisto medicinsko ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj

Čubar, Primorsko, septembra 1899.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašoj neprecenjeno dobroti in pristnog medicinskega ribjega olja, katero že die časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rod bino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

936 15 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.
Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj.
Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mostu.

Umrli so:

15. marca. Jera Pollep, posestnikova žena, 39 let, Komenskega ulice 19. letika. — Jakob Lumbard, posestnikov sin, 1 leto, Trnavske ulice 1. pljučnica. — Ana Zdobšek, konduktierjeva žena, 71 let, Kolodvorske ulice 25, ostarelost.

16. marca. Jozefa Jankovič, posestnikova žena, Kolodvorske ulice 27, letika.

V bolnici:

12. Jera Gregorič, dnicaerjeva hči, 7 dni, debilitas vitae.

13. marca. Ivan Jekovec, kajkar, 48 let, pljučnica. — Mihajl Pavlin, dninar, 74 let, pyemia. — Andrej Tekavc, žagar, 41 let, letika.

14. marca. Andrej Ileršič, dninar, 23 let, letika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dn	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padežina v 24 urah v mm.
16.	9. zveč.	28,8	4,7	sr. jan.	dež	3,7
17.	7. zjut.	26,6	5,6	sr. zab.	pol. oblak.	
	12. popol.	25,8	7,7	sl. jug.	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 4,2° normale: 3,7.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 16. marca 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . gl.	7,72	do gl.	7,73
» » maj-juni »	7,76	» »	7,77
» » jesen . . . »	7,97	» »	7,98
Rž za pomlad . . . »	6,72	» »	6,74
» » maj-juni . . . »	6,75	» »	6,76
» » jesen »	6,91	» »	6,92
Tursica za maj-juni . »	5,59	» »	5,60
» » jul-avgust »	5,69	» »	5,70
Oves za pomlad . . . »	5,30	» »	5,31
» » maj-juni . . . »	5,36	» »	5,37
» » jesen »	5,62	» »	5,63

Vozni red

avstrijskih državnih železnio, veljaven od 1. oktobra 1899.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregece, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 54 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri 2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregece, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 46 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregeca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 8. uri 21 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregeca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 37 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 9. uri 6 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj	v Kamnik.
» 2. » 05 » popoldne	» »
» 6. » 50 » zvečer	» »
» 10. » 25 » » »	» »

(le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj	iz Kamnika.
» 11. » 08 » dopoldne	» »
» 6. » 10 » zvečer	» »
» 9. » 55 » » »	» »

(le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Prihod:

Ob 7:15 zjutraj	Ob 6:34 zjutraj
» 1:55 popoldne	» 12:29 popoldne
» 6:05 zvečer	» 5:04 zvečer

DOM IN SVET.

Vsebinska 6. zvezka 1900:

O lepoti. Spisal dr. Fr. L. (Dalje.) — Zimzelen . . . Zložila Ljudmila. — Rožmarin. Zložila Ljudmila. — Za narod. Povest Spisal Mirovič. (Konec.) — Srečanje. Zložila Ljudmila. — Prijazna. Novela Spisal Fr. Kočan. (Dalje.) — Čudna senca. Zložil Silvin Sardenko. — Prof. dr. Gregor Krek. Ob njegovi šestdesetletnici nap. M. P. (Konec.) — Ne verjemi! Zložil Leo Levič. — Gordan Bruno in svobodna misel. Spisal dr. Fr. L. — Književnost: Slovenska književnost. — Časopis. — Razne stvari. — Na platnicah: Pogovori. (Dalje.) — Slike: Naš Janko. Slikal Fr. Horvat. — Predsednik Pavel Krüger pri svojih vojaki. — Dr. Gregor Krek. — Dvorana v wagensperškem gradu. Naris. Ivana Kobilica. — Grobni spominik Iv. Bapt. Valvasorja.

VABILO

na

I. občni zbor

„Kmetijskega društva v Loškempotoku

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

kateri bode

v nedeljo dné 1. aprila 1900

ob 1/4. uri popoldne

v društvenih prostorih na Hribu.

Vspored:

1. Poročilo načelnika.
2. Odobritev letnega računa za I. upravno leto 1899.
3. Volitev 4 članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Volitev razsodišča.
6. Prememba pravil.
7. Razni nasveti in razgovori.

265 1—1

Načelništvo.

VABILO

na

redni občni zbor

„Konsumnega društva v Cirknici,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

ki se bode vršil

v nedeljo, dné 1. aprila 1900,

ob 1/4. uri popoldne

v prostorih hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1899.
3. Volitev 3 članov načelstva.
4. Volitev enega nadzornika.
5. Prememba pravil
6. Razni nasveti in razgovori.

V Cirknici, dné 11. marca 1900.

259 1—1

Načelstvo.

VABILO

na

občni zbor

„Posojilnice na Slapu pri Vipavi,

regist. zadruga z neomejeno zavezo“,

kateri se vrši

v soboto dné 31. marca 1900

ob 3. uri popoldne

v pisarni posojilnice v Vipavi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva o letnem računu.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Privoljenje remuneracije načelstvu in nadzorstvu.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Razni nasveti in predlogi.

Opomba. V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se ob 1/4. uri isti dan drugi občni zbor na istem mestu in z istim vspešnim ter se bo sklepalo brez ozira na število navzočih udov.

Na Slapu, dné 18. marca 1900.

260 1—1

Načelstvo.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

priporočano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 509 15—21

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejeto iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabethstrasse 5.

„Narodna kavarna, v Ljubljani.

V nedeljo, 18. in ponedeljek 19. marca 1900

v čast Pepicam in Pepčkom

koncert

bosensko-hercegovinske

tamburaške družbe

iz Sarajeva.

Vstop prost.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilni vdeležbi vabi

z odličnim spoštovanjem

Fran Krapež.

262 1—1

== Domača umetnost! ==

Podobarski in pozlatarski ateljé

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice šte. 22

v hiši gospé Wessner-jeve 60 52-10

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročilo za izvrševanje vsakovrstnih strogo umetniško izrisanih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipse ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega materiala.

Priznana umetniško dovršena dela!

Priznana pisma so na razpolago.

== Domača ==

trrdka!

Franc Omersa

v Kranju

prodaja dobro in po ceni

specerijsko blago deželne pridelke železo, izdelke iz železa in kovin razno orodje za kmetijstvo, rokodelstvo in hisno opravo.

Karbolineum, firneže, lake, oljate in suhe barve, Roman- in Portland-cement, okove, traverse in šine za stavbe itd.

Semena, trave, detelje, domače, najljubše lucerne, pese itd. Najljubše mazilo za kola stroje in usnje.

Išče se za Ljubljano

gosposka kuharica,

ki zna dobro kuhati in se more izkazati z ugodnimi spričevali. 266 1—1

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini

v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega

blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-

večji izbiri po najnižjih cenah.

170 7

Jako poceni in pod ugodnimi pogoji

prodam

velik muzikalni avtomat

„Polyfon“ z notami

primeren za restavratije, gostilničarje, sploh imejtelje javnih lokalov.

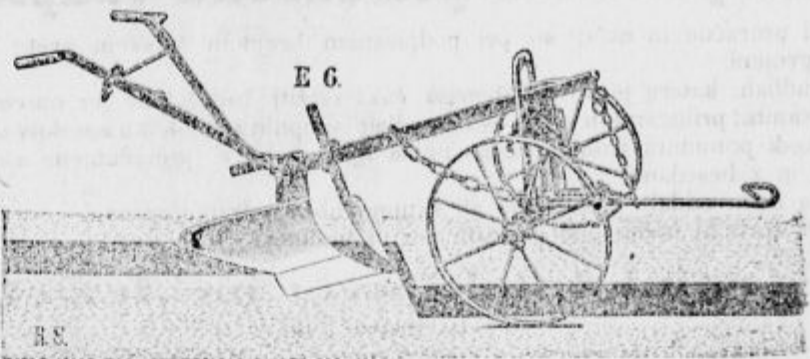
Ker je avtomat izmed največjih, svira godba precizno, krasno in tako močno, da je uporaben tudi za godbo pri plesu.

Radi primanjkuječega shrambenega prostora prodam ga res po izredno nizki ceni. 74 10—6

Jos. Kolár,

trgovec s kolesi in šivalnimi stroji

v Ljubljani, Glavni trg.

KMETJE! POZOR!

zanesljivo slamoreznico, mlatilnico, gepelj, čistilnico ali druge stroje, po dosednji, vsem znano, znižani ceni prodati, ker smo se za popred z več 100 stroji priskrbeli, zato ne zamudi nihče to priliko, si potrebne stroje priskrbeli.

Ker pri kmetiji delavci zmriraj bolj pomanjkujejo, bomo imeli od sedaj naprej še vse druge, jako koristne stroje na skladišču, s katerimi si bode zamogel vsak hitro in pravilno onemlovati njive, kakor: železne pluge, katere ni treba držati, s katerim lahko en sam mladi deček dela, in so tudi za porabo pri krompirju, turšici in celo v vinogradih itd.; stroje za sejanje, vsakemu kmetu jako koristni, ker si prihrani seme, čas in delavcev; stroje za travo in žito kositi, vleče lahko 1 konj, in se celo v neravnih tleh rabi; stroje za seno obračati, palje 1 konj in naredi več kakor 8' mož, ter trava se polovico hitreje suši; stroji za mlekarstvo, iz najboljših tovarov. Končao tudi slamoreznice, katere imajo ležišče na krogelje in so brez koles i. t. d.

Vsak stroj se dobi na poskušnjo in pod jamstvom pri trrdki

(254 3—1)

Karola Kavšeka nasl. SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta št. 18.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

prilagojena osobito pred. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborna svoja zaloga

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 251 12-1
turističnih klobukov, čopice,

Tovarniška zaloga
jedrnatih klobukov c. kr. dvornih
zaloznikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Novo fotografsko podjetje

„TRIGLAV“

v Ljubljani, Wolfve ulice šte. 6

(preje Gledališke ulice, v filijalki D. Rovška)

otvorilo je dné 15. tek. meseca

zadaj na vrtu 111 3-

svoj atelijê.

Cene najfinije izvršenim fotografijam so nastopne:

6 komadov v vizitni obliki samo gl. 2-
6 " v kabinetni obliki " " 5-
6 " v Makart-obliki " " 8-

Za izborna izvršitev popolna garancija.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena „Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajšati, ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštoemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9, I. Stock. Th. 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več. 1000 13

100 do 300 gl.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgrebe, ako hoče prodajati postavna dopuščena sreča in državna pisma. 3

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII., Deutsegasse 8. 117 10-7

Vnajem dám za 5 let hišo

ob državni cesti na Sapu, deset minut od dekanijske cerkve in prav pri kolodvoru Šmarje-Sap. Poslopje je novo, ima 4 sobe, kuhinjo s štedilnim ognjiščem, dve kleti, dva hleva. Zraven je pod in kozolec, sadni vrt. Hiša je pripravna za gostilno, prodajalno ali drugo obrt. Tudi je pri hiši patent za gostilno, za specerijsko trgovino in trafiko. Na željo se v najem dá tudi njiva in travniki. Oglasiti se je do 1. aprila t. l.

Jožef Erjavce na Sapu št. 10
240 (2-1) pošta Šmarje-Sap.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi, klečalnike in spovednice iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotavljam izvrstno lepo delo in nizke cene. Že dvanajst let cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postavljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru,
pošta Domžale.

89 15-6

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jeti, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebej pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenici 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno iz eno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak iz vora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo

uradno registrovano varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče 107 (20-19)

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII, 1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Za stavbinsko sezono!

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji večje in manjše parcele, pripravne za stavbe.

Več pov. iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“.

212 2

Franc Zupan, vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4.

priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za

izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najfinijejšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-8

Emajlna glasura, prava, uporabna, kateri se mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, zelezje, les, kositar, kameniti predmeti, vodovodne škocke, kojim dá porcelanu sleno prevlako. V škaticah po 1/2 in 1 Ko. se dobiva pri trdki BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 228 3 12-11

Ovsena kaša.

Ovseno pšeno, ovsena moka in ovseni puh (kakor Quaker Quats) izdeluje iz Smrečinega gorskega ovsu, priznane najboljšega na svetu, ondotno prodajalno društvo.

5 kg. poštni zavojček: kaša in puh K 4-40, ovseno pšeno in moka K 4-20, vse štiri vrste odbrane K 4-30. Po železnici od 25 kg. više (tudi odbrano) dosta ceneje in sicer od 62 do in 68 h za k'g. po daljavi. 110 26-17

Glavna zaloga Smrečine gorske prodajalne družbe za Avstro-Ogersko:

LEOPOLD HEISS, Dunaj, IV, 1, Wiedner Hauptstrasse 56.

„Slovensko vinogradniško društvo“

priporoča slav. občinstvu in osobito gg. duhovnikom svojo bogato zalogo doma prešanega dolenjca, potem istrijanca in štajerca, ter finega dezertnega vina v steklenicah, t. j. ljutomeržana, bakarsko vodico,

refoška in muškata,

244 3-2

Vsa vina so pristna, zdravstveno preiskana in zanesljiva.

Društvo postreže tudi z izvrstnim vinom za maše.

Preiskovalna spričevala vsikdar na razpolago resnim kupcem.

Naroča se pod naslovom: „Slovensko vinogradniško društvo“ v Ljubljani.

Št. 8402.

135 3-3

Razglas.

V smislu § 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo računi o prejemkih in stroških

1. mestnega zaklada;
2. ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. potresnega zaklada;
6. regulacijskega zaklada;
7. loterijsko-posojilnega zaklada;
8. mestnega vodovoda;
9. mestne klavnice in
10. mestne elektrarne za leto 1899

od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v tukajšnjem knjigovodstvu občanom na vpogled.

Pri pretresanju in konečni rešitvi teh računov vzel bode občinski svet morebitne opazke o njih v predvarek.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 10. marca 1900.

Razpis.

Zaradi oddaje zidarskih, mizarskih, tesarskih slikarskih, pleskarskih in kleparskih del za razširjanje in nadzidanje šolskega poslopja na Ježici vršila se bode ondí v šolski sobi

dné 29. marca ob 9. uri zjutraj

javna pismena ponudbena razprava.

Dotični proračun in načrti so pri podpisnem krajnem šolskem svetu vsakemu na vpogled razgrnjeni.

V ponudbah, katere je do določenega časa vložiti zapečatené ter opremljene s pravilno kolekovanimi prilogi in s 5 % — na podlagi skupnih ponudnih zneskov določenem — vadijem, navedi ponudnik jednotne cene in na njih podstavi preračunjene skupne zneske s številkami in z besedami.

Dela se bodo oddala posamezno ali skupno brez notranje oprave.

Domači obrtniki imajo pod enakimi pogoji prednost.

Krajni šolski svét na Ježici,

dné 10. marca 1900.

Predsednik: Anton Vilfan.

Naznanilo.

Podpisani javlja, da se bodo dné 9. aprila 1900 dopoldne ob 9. uri in v poznejših dneh v občinski pisarni v Borovnici potom

prostovoljne javne dražbe

razprodajala Lorenc Verbičevim dedičem lastna zemljišča in sicer: njive travniki in pašniki, ter razven tega več tisoč komadov stoječega gozdnega drevja, t. j. hoj in smrek.

Natančnejša pojasnila in tudi vpogled v dražbene pogoje daje c. kr. okrajno sodišče na Vrhniki, Josip Verbič v Bistri, Franc Verbič v Borovnici in

dr. Josip Furlan,

odvetnik v Ljubljani.

Razglas.

Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev
v Ljubljani dovoljuje si uljudno naznaniti, da se
vsled sklepa vseh članov z dne 8. marca 1900
cene pri brivskem, frizerskem in lasni-
čarskem obrtu povikšajo.

Minimalne cene za vse vrste postrežbe bodo v
vsaki posamezni brivnici razvidne. — Razglas stopi
v veljavo s 1. aprilom.

264 (5-1)

Dobiva se povsod.

927 (36-13)

Sarg's
Kalodont

Najboljše in najcenejše redstvo za čiščenje zob.

Bogdan Oblak,

urar

na Vrhniki pri Ljubljani,
se najuljudneje priporočam
za napravo novih ali po-
pravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga
in posebno trpežnega dela. Izde-
lujem jih po najnovejšem in naj-
boljšem načinu, in ker so mate-
matično natančno uravnane, ka-
žejo čas tako točno, da jih ni
treba regulovati. 51 25-9

Cene so nizke. Jamstvo 5 let.
Proračuni na zahtevo brezplačno.

Z. slovenski id.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner neipp-ovo sladno
kavo ne rabijo, akoravno je istakato prijetna in
zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katre velike prednosti ima
Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skz en ekstrakt iz
rastline bobove kave pridobi le di in oku bobove kave,
ne pa njene zdravju škodljive lastosti. Zauzuje toraj na
dober način koristne lastnosti domčega slaneega preparata
z preljubljenem okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova slana kava v prid
zdravju od milijonov ljudi in v stosoč družinah vsaki dan
použitna, želeli pa bi bilo v korist vseh, da i ta res dru-
žinska kava vsled njenih obrih lanosti, povsod
in zlasti v vsaki družini s nahajali.

Kathreiner Kneipp-ovsladna kva služi sploh
za primes k bobovi kavi, ktere ola slajša in za
uživanje mileje napravi. Ila kavibolj ukusno
barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti
bobove kave popolnoma. Pporoča s z eno tret-
jino Kathreiner-ove kave i dve trjine bobove
kave začeti in polagamo na plovicovke kave iti.

Nepreecnljiva lastnost athreinerKneipp-ove
kave obstoji pa v tem, da s v kratko času tudi
popolnoma sama lahko pije, ar prav obro tekne.
Kjer se bobova kava popolnoma použi prepove,
je ta najboljša nadomestilo in božaskam, sbotnim in
bolnim osebam kot lahko prebavljiv, kridelujen in krep-
čujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se astujoči madini, po-
sebnost mladim dekletom, nobeno drugo kavo užiti ne da.
Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove slane kave,
bo tudi v najmanjši družini vilo prihraneno. En
poskus zadostuje, da se ista stala apelje.

Kathreiner Kneipp-ovskava se ne ne nikoli
odprta prodajati! Prava i samo v znaih belih
izvirnih zavojih z podobopnika Knopa kot
varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Dr. Anton Kaisersberger

okrajni in redni bolniški zdravnik v Krškem,

ordinuje od 8. do 10 ure dopoldne v Franc-Jozefovi bolnici, poznej v
svojem stanovanju v mestu.

Peča se tudi

255 (3-1)

z zobozdravništvom,

plombira zobe ter izdeluje zobovja po najnovejšem načinu.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

Iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki
poživlja okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi,
ureja želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika stekl. l gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdra-
vilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in
bolečine lajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“, c. kr. dvor. zal., v Pragi,
Mala strana, vogal Spornereje ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli, Ub. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager,
J. Mayer, ter v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 760 26-14

Leopold Tratnik

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča prečast. duhovščini in slav.
cerkvenim predstojnikom svoje izdelke in zalogo

**cerkvenih posod
in orodja**

po nizkih
cenah

**Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih,
stavbenih in galanterijskih del.**

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kosi-
tarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka
40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine
po 5, 8, 10 gld.; pušice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po
gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna
in tudi razna za vzdjanje. 20 11

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo
zvonikov prevzema ob jednem tesarska dela.

V NAŠI KNJIGARNI JE IZŠLA DANES **POEZIJE DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA.**
 ILUSTRIKANA IZDAJA KNJIGE:
 MEHKO VEZANA STANE 5 K, V PLATNO VEZANA 6'40 K, V SVINJSKEM USNJU VEZANA 9 K; PO POŠTI 30 H VEČ.
 V LJUBLJANI, DNE 17. MARCA 1900. **IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG.**

Cenj. gg. ženinom in nevestam

priporočam izredno veliko svojo zalogo
 srebrnine in zlatnine, srebrnih in zlatih žepnih, stenskih ur,
 budilnic, verižic, prstanov, uhanov, zapestnic

Dobiti je tudi **krasna namizna oprava** (žlice, vilice in noži) iz pravega in
 kina-srebra, vse po najnižji tovarniški ceni.

Blago je solidno, oblika predmetov najnovejša. — Ceniki so zastoj na razpologo.
 V obilni obisk se najljubše priporoča

Fr. Čuden
 urar v Ljubljani, na velikem trgu nasproti rotovža.

Najboljši in najcenejši si-
 valni stroji raznih sistemov

Kolesa Styria-model 1900
 so vže v zalogi.

Aux amateurs de la mode

Jos. Rojina v Ljubljani
 sv. Petra cesta št. 27

se priporoča v izdelovanje elegantnih
 pomladanskih oblek in površnikov

po novem modernem kroju.
 Ustreči zamorem preč. duhovščini in sl. občinstvu
 z najboljšim blagom domačih in angleških tovarn.
 Ker cene delu in blagu niso pretirane, upam
 prav obilnih naročil. 218 3-3

Marchand - tailleur

English tailor

Josip Kastelic,
 krojaški mojster,
 v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.

priporoča se prečastiti duhovščini v
 izdelovanje vsakovrstne
obleke,
 posebno
 talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
 krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke
 po najnovšem kroju, natančno po meri. 86 7
 Zunanji narečila točna. — Cene primerno nizke.

„The Mutual“,
 zavarovalna družba za življenje v New-Jorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku
 3 let nezapadljive.

Konečne številke bilance za l. 1898:

Denarno stanje	1.369.576.693-29 kron
Zavezanosti na račun lastnikov polic	1.150.168.487-79 »
Prebitek na račun lastnikov polic	219.408.205-50 »
Zavarovalno stanje všteti telesne rente	4.795.509.175-81 »
Dohodki leta 1898	299.660.000-— »

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. — V polici sami zajamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte itd. daje 858 26-11

generalno zastopstvo za Kranjsko
 v Ljubljani, Franciškanske ulice št. 16, II. nadstr.

Pri nakupovanju
 pomladanske
 in letne obleke
 po najnižji ceni in v veliki izbiri
 priporočata slavemu občinstvu v Ljubljani in na deželi

Česnik & Milavec,
 Ljubljana, Špitalske (Lingerjeve) ulice.

Uzorci na razpolaganje.
 Po pošti brezplačno.

Dunajska filialka
 Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.500.000 K.
 Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benesavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 16. marca.		Dne 16. marca.		Dne 16. marca.	
Skupni državni dolg v notah	99-20	20 mark	23-64	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108-—
Skupni državni dolg v srebru	99-—	20 frankov (napoleonor)	19-27	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	95-90
Avstrijska zlata renta 4%	98-20	Italijanski bankovci	90-15	Priporočata obveznice državne železnice	87-50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99-45	C. kr. cekini	11-37	južne železnice 3%	69-75
Ogorska zlata renta 4%	96-95			južne železnice 5%	99-25
Ogorska krona renta 4%, 200	93-65			dolenjskih železnice 4%	99-25
Ogorska krona renta 4%, 600 gld.	127-80			Kreditne srečke, 100 gld.	395-—
Avstro-ogorske bančne delnice, 600 gld.	234-85			3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	335-—
Kreditne delnice, 160 gld.	242-75			5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	43-50
London vista	118-45			Državne srečke l. 1864, 100 gld.	23-20
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj				4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	13-—
				Tisne srečke 4%, 100 gld.	64-—
				Dunavske vravnavnne srečke 5%	172-50
					180-—
					178-—
					50-—
					124-50
					295-25
					77-50
					25-70
					96-—
					263-—
					322-—
					255-50

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Zavarovanja za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
 najmanjšega dobitka. — Promese za vsako izrebanje.
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična dolniška družba
„M E R C U R“
 I., Wollzeile 10 in 12, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
 potem o kuranih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
 papirjev in vestni sveti za doslej kolikor je mogoče visocega
 obvestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Tisk. Katoliške Tiskarne v Ljubljani.